

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 591/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťa a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Mestského súdu Košice (predtým Okresný súd Košice-okolie) v konaní vedenom pod sp. zn. K3-5 T 100/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 T 100/2018), postupu Okresnej prokuratúry Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 37/2017 a postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie v konaní vedenom pod ČVS: ORP-684-2/VYS-KS-2016 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Košice [ďalej len „mestský súd“; predtým Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“)] v konaní vedenom pod sp. zn. K3-5 T 100/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 T 100/2018), postupom Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 37/2017, ako aj postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-684-2/VYS-KS-2016. Súčasne navrhuje,

aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením ČVS: ORP-684-2/VYS-KS-2016 z 26. júla 2017 vznesené obvinenie a následne 4. októbra 2018 podaná obžaloba pre prečin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona. Okresný súd rozsudkom z 21. marca 2022 sťažovateľa spod obžaloby oslobodil. O odvolaní prokurátora rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 8 To 100/2022 zo 16. januára 2023 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie, keď konštatoval, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, čím vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutého výroku. Vo veci nebolo v čase podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté. Termín pojednávania bol nariadený na 6. november 2023.

3. Sťažovateľ podal 3. novembra 2023 mestskému súdu žiadosť o prešetrenie prietáhov v napadnutom konaní podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta celkovú dĺžku napadnutého konania, keďže ani po viac ako šiestich rokoch od vznesenia obvinenia a takmer piatich rokoch od podania obžaloby nie je prejednávaná vec právoplatne skončená, ako aj neefektívny a nesústreďený postup okresného súdu, ktorý vyústil do vydania meritórneho rozsudku až po uplynutí troch rokov a piatich mesiacov. Tento rozsudok bol krajským súdom zrušený z dôvodu, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, preto možno podľa sťažovateľa obdobie, počas ktorého sa vec nachádzala na krajskom súde, pripísať na vrub okresnému súdu. Po zrušujúcom rozhodnutí, ktoré bolo spolu so spisom vrátené okresnému súdu 24. februára 2023, mestský súd uskutočnil hlavné pojednanie až 11. septembra 2023 (po viac ako 6 mesiacoch), ktoré bolo po „18 minútach“ odročené na 6. november 2023. Zároveň sťažovateľ zdôraznil dôležitosť napadnutého (trestného) konania, ktoré je vzhľadom na jeho povahu konaním citlivým.

5. Sťažovateľ súčasne poukázal na zdĺhavý postup orgánov činných v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) v jeho trestnej veci, keďže prípravné konanie trvalo 1 rok a 2 mesiace, pričom neboli dodržané zákonné lehoty zo strany OČTK.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. dohovoru) postupom mestského súdu, okresnej prokuratúry a okresného riaditeľstva v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi v období od vznesenia obvinenia až dosiaľ, keďže o jeho obvinení nebolo právoplatne rozhodnuté.

7. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o takmer totožnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa (namietal porušenie totožných práv postupom mestského súdu, resp. okresného súdu v identickom konaní, pozn.) bolo rozhodnuté uznesením č. k. I. ÚS 557/2023 z 24. októbra 2023,

ktorým bola jeho ústavná sťažnosť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

8. Podľa čl. 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorák'olvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadenom súde, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu. Ďalší postup podľa odsekov 4 a 5 tohto ustanovenia predpokladá zjednanie nápravy, teda odstránenie stavu právnej neistoty strany buď aktuálne konajúcim súdom, alebo nadriadeným súdom, ktorý ak zistí priet'ahy, určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

10. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (II. ÚS 31/09, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.). Zároveň platí, že je reáliou dotknutého konania, aký účinný prostriedok nápravy bol sťažovateľom použitý (evidentne v nadväznosti na uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 557/2023 z 24. októbra 2023), pre ústavný súd to však v predmetných súvislostiach vyvoláva závery v kontexte subsidiarity jeho právomoci uvedené v nasledujúcich bodoch. Primárnym účelom prostriedku nápravy je pritom odstránenie stavu právnej neistoty dotknutej osoby, rovnako ako pri ústavnej sťažnosti (eliminácia trvajúceho zásahu do práv sťažovateľa podľa ním označených referenčných noriem), nie získanie majetkovej satisfakcie.

11. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že z jej odôvodnenia, ako aj z jej príloh vyplýva uplatnenie právneho prostriedku podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľom, o ktorom nebolo v čase podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté, čo vylučuje už tá okolnosť, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku bola sťažovateľom podaná iba dva dni pred podaním ústavnej sťažnosti. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že vyčerpaním právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť jeho samotné podanie, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

12. Z uvedeného vyplýva, že právomoc všeobecných súdov pri postupe podľa § 55 ods. 3 až 5 Trestného poriadku predchádza právomoci ústavného súdu v tejto veci, ktorý nemôže paralelne

posudzovať existenciu prietáhov v napadnutom konaní (i z dôvodu možnosti dospieť k rozdielnemu posúdeniu a právnomu záveru), pokiaľ o nej nerozhodol príslušný trestnoprocesný orgán, ktorého právomoc konať založil sťažovateľ podaním sťažnosti. Ústavný súd môže konať až „*ex post*“, ak náprava na základe sťažnosti podanej podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku nebude dosiahnutá.

13. Bez ohľadu na celkovú dĺžku napadnutého konania [od momentu vznesenia obvinenia, keďže trestné konanie (konanie o trestnom obvinení) tvorí jeden celok, ktorý je zavŕšený až právoplatným rozhodnutím vo veci samej], súčasne však zohľadňujúc okolnosti uvedené v bodoch 10 až 12 tohto odôvodnenia, bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu